

Það sem gert er á brunaæfingu (Eldur um borð)

- Hringt neyðarhringingu vegna eldsvoða
- Skipverjar gefa sig fram á söfnunarstöð í samræmi við fyrirskipanir neyðaráætlunar. Þar fer fram nafnakall
- Skipverjar skipta sér í hópa í samræmi við það sem tekið er fram í neyðaráætlun skips
- Skýrsla er gefin til stöðva um stöðu mála
- Undirbúa skal skylduverkefni skipverja samkvæmt neyðaráætlun
- Gangsetja skal brunadælu og tengja brunaslöngur við brunahana. Nota skal a.m.k. tvær vatnsbunur til að sýna að kerfið sé í góðu lagi
- Fara skal yfir slökkvibúninga og annan persónulegan björgunarbúnað
- Skipverjar noti reykköfunartæki, hlífðarfatnað, tengilínur og gera klárar slöngur og annan slökkvibúnað sem skipið er búið
- Fara skal yfir fjarskiptabúnað og fjarskipti milli stjórnþalls og vettvangs
- Kynna skal staðsetningu og virkni vatnspéttra hurða, eldvarnarhurða, brunaspjalda og flótta leiða
- Fara skal yfir nauðsynlegar ráðstafanir þegar skipun er gefin um að yfirgefa skipið

Hægt er að halda æfingar saman eða taka hverja æfingu fyrir sig. Mögulegt er að taka fyrir atriði sem tengjast t.d. árekstri, strandi og eiturefnaleka, samhliða brunaæfingu. Þar yrði farið í viðbrögð vegna óhappa, s.s. lokun rýma og loftrása ásamt reykköfun og notkun brunaslanga.

FRÆÐSLA

Fræðsla sem tengist æfingu getur farið fram á undan eða á eftir henni. Skrá þarf hverjir úr áhöfninni hafa lokið tilteknum hlutum fræðslunnar, s.s. lesið leiðbeiningar eða horft á myndbönd um:

- notkun björgunarfara skipsins
- eldvarnir og notkun slökkvibúnaðar skipsins
- notkun ýmiss neyðarbúnaðar sem er um borð
- skyndihjálpar og ofkælingu
- vinnuöryggi

SAMANTEKT

Mikilvægt er að loknum æfingum að ræða árangur æfingarinnar. Taka skal saman atriði sem betur mega fara og endurskipuleggja aðgerðir ef þess þarf. Neyðaráætlunin skal síðan leiðrétt og næsta æfing haldin samkvæmt nýju áætluninni.

FRÁGANGUR BÚNAÐAR

Að æfingum loknum skal þrifa með fersku vatni allan búnað sem lendir í sjó og þurrka hann vel. Ganga skal rétt frá öllum búnaði á geymslustöðum.

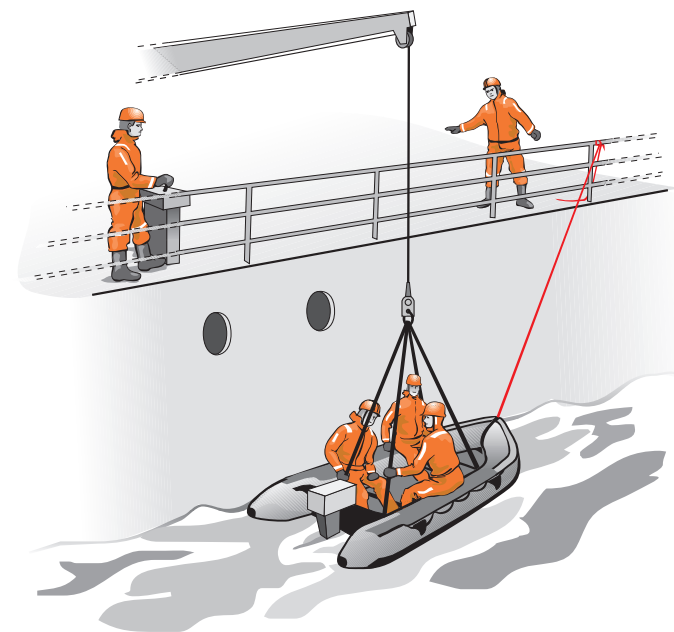
VERIÐ VIÐBÚNIR

Hafið í huga að ekki verður gefin fyrirfram viðvörðun um að hættuástand sé yfirvofandi og því er mikilvægt að skipverjar séu ávallt tilbúnir að framkvæma tafarlaust þau verkefni sem þeim er ætlað við mismunandi neyðartilvik um borð í skipinu.

Árangur ykkar byggist á samhæfðum aðgerðum sem hafa verið æfðar reglulega um borð í ykkar skipi.

Slysavarnaskóli sjómanna veitir áhöfnum ráðgjöf varðandi æfingar og neyðaráætlanir.

ÆFINGAR UM BORÐ Í SKIPUM

Teikningar: Altham Jónsson
001 HF 16027

Gefið út af Siglingastofnun Íslands. Unnið í samstarfi við verkefnisstjórn langtímaáætlunar í öryggismálum sjófarenda. September 2002

TILGANGUR ÆFINGA

Æfingar um borð í skipum eru hluti skylduverkefna áhafnar. Tilgangurinn með þeim er að gera áhöfnina færari en ella um að bregðast við ef neyðarástand skapast og þannig bjarga skipi og þeim sem um borð eru úr hættu.

TÍÐNI ÆFINGA

Kröfur um tíðni og umfang æfinga eru breytilegar eftir starfsemi og tegund skipa. Kröfurnar eru að báta- og brunaæfingar séu haldnar a.m.k.:

- vikulega í farþegaskipum¹⁾
- mánaðarlega í flutningaskipum¹⁾ ≥ 500 BT
- mánaðarlega í fiskiskipum²⁾ ≥ 15 m
- á 3ja mánaða fresti í öðrum skipum³⁾ ≥ 24 m

Þá skulu æfingar haldnar innan 24 klukkustunda frá því skipið lætur úr höfn, hafi meira en fjórðungur áhafnar ekki tekið þátt í þeim báta- og brunaæfingum sem haldnar voru síðast um borð í skipinu.

Í reglum er skýrt kveðið á um hvað skuli æft um borð í skipum. Halda skal æfingu í „Skipið yfirgefið“ (bátaæfing) og „Eldur um borð“ (brunaæfing). Jafnframt er krafa um æfingar í meðferð léttbáta, ef skip eru búin slíkum bátum. Æfð skal sjósetning þeirra með áhöfn eigi sjaldnar en á þriggja mánaða fresti.

Umfang báta- og brunaæfinga skal skrá í dagbók eða eftirlitsbók skips eftir því sem reglur kveða á um.

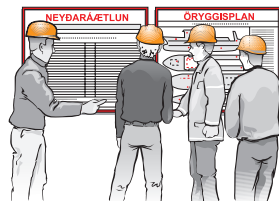
UNDIRSTAÐA ÆFINGA

Í öllum skipum, 24 m eða lengri, skulu vera neyðaráætlanir og öryggisplön. Neyðaráætlunin skal innihalda skýr fyrir-mæli um viðbrögð á neyðarstundu og skal því æft eftir henni.

UNDIRBÚNINGUR

Stjórnendur æfingarinnar ákveða fyrirfram hvar æfingin eigi að fara fram, s.s. ef um brunaæfingu er að ræða. Þá þarf að staðsetja ímyndaðan eld um borð í skipinu. Mikilvægt er að fram fari tímataka meðan á æfingunni stendur en með því móti má betur meta þjálfun áhafnarinnar.

Hafi æfingar ekki verið haldnar áður er gott að byrja á því að fara yfir neyðaráætlun skipsins. Athugað er hvort hlutverkaskipting og skilgreind verkefni séu eins og best verður við komið. Hluti neyðaráætlunarinnar felst í klefayfirmælum. Í þeim er að finna ítarlega útfærslu á verkefnum sérhvers skipverja. Þessum upplýsingum er komið fyrir í klefa viðkomandi skipverja.

Þegar neyðaráætlunin og klefayfirmælin teljast vera í lagi eru haldnar æfingar eftir firmælum þeirra.

ÁÆTLUN UM ÆFINGAR

Gott er að tímasetja æfingar fyrirfram og skal ekki líða lengra milli þeirra en reglur segja til um.

Dæmi um æfingaáætlun fyrir eitt ár í fiskiskipi.

Æfingar	j	f	m	a	m	j	j	á	s	o	n	d
Skipið yfirgefið	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Eldur um borð	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Léttbátar			✓			✓			✓			✓
Maður fyrir borð			✓			✓			✓			✓
Flutningur slasaðra	✓		✓			✓			✓			✓
Móttaka þyrilu	✓		✓			✓			✓			✓
Árekstur / strand		✓		✓				✓			✓	
Eiturefnaleki								✓				
Mengun								✓				

FRAMKVÆMD ÆFINGA

Allar æfingar skal halda samkvæmt neyðaráætlun skipsins. Þegar skipstjóri hefur ákveðið að æfing skuli haldin er áhöfnin boðuð til æfingarinnar samkvæmt neyðarhringingum þeim sem tilgreindar eru á neyðaráætluninni.

Skipverjar mæta á tilteknar söfnunarstöðvar um borð í skipinu og hefja aðgerðir samkvæmt neyðaráætluninni. Öllum skipverjum er skylt að taka þátt í æfingum og mikilvægt er að allir framkvæmi þá hluti sem neyðaráætlunin gerir ráð fyrir.

Æfingar skulu, eins og við verður komið, haldnar eins og um raunverulega neyð væri að ræða. Þær skulu aðlagðar þeim búnaði sem er um borð í skipinu hvort sem um er að ræða skyldubúnað eða viðbótarbúnað sem hafður er án þess að hans sé krafist. Á æfingum skal eftir föngum prófa búnaðinn.

Það sem gert er á bátaæfingu (Skipið yfirgefið)

- Almenna viðvörðunin er gefin
- Skipverjar gefa sig fram á söfnunarstöð í samræmi við fyrirskipanir neyðaráætlunar. Þar fer fram nafnakall
- Kynnt er hvernig staðið verði að því að yfirgefa skipið
- Upplýsingum er miðlað milli stjórnspalls og söfnunarstöðu, s.s. um stöðu mála og hverjir eru staðsettir á hverjum stað
- Skipverjar framkvæma þau skylduverkefni sem tilgreind eru í neyðaráætluninni
- Athugað er hvort skipverjar séu í viðeigandi klæðnaði, hafi klæðst björgunarvestum eða björgunarbúningum á réttan hátt
- Skipverjar safnast að lokum við þá björgunarbáta sem á að nota við að yfirgefa skipið
- Sérhver skipverji er spurður um búnaðinn sem hann á að hafa meðferðis, s.s. neyðartalstöð, ratsjársvara, flugelda, blys, teppi og matvæli
- Sé skipið búíð lífbátum eru þeir sjósettir í samræmi við reglur eftir að nauðsynlegur undirbúningur sjósetningar hefur farið fram
- Vél lífbáts er gangsett og prófuð
- Davíður fyrir sjósetningu björgunarfleka eru prófaðar, ef þær eru um borð
- Prófa skal neyðarlýsingu við söfnunarstöðvar og á þeim stöðum þaðan sem skipið er yfirgefið

¹⁾ Alþjóðasamþykkt um öryggi mannlífa á hafinu, 1974 (SOLAS)

²⁾ Reglugerð um öryggi fiskiskipa

³⁾ Reglur um björgunar- og öryggisbúnað íslenskra skipa, nr. 189/1994